

Beantwoording artikel 42 vragen

Van

college van burgemeester en wethouders

Vergadering van

9 september 2025

Kenmerk

Z/25/086944 / D/25/191912

Portefeuillehouder

Arjan Noorthoek

Portefeuille

Ruimtelijke Ordening

Opsteller

Reintjes, Vincent

Onderwerp

Beantwoording Schriftelijke vragen art. 42 RvO van Progressief Woerden inzake Bescherm onze bloeiende bermen

Beantwoording van de vragen

In juni 2025 kwam de koninklijke vereniging van Stadswerk Nederland met een herziene versie van de Gedragscode flora en fauna, waarin richtlijnen gegeven worden voor zorgvuldig groenbeheer. Deze richtlijnen zijn door opdrachtnemers en opdrachtgevers met praktijkkennis samen geformuleerd.

Progressief Woerden ontvangt met enige regelmaat vragen over het groenbeheer. Zo kregen we deze week berichten uit Snel en Polanen dat de prachtige bloeiende bermen aan de Steinhagenseweg op hardvochtige wijze werden ontdaan van hun bloemenpracht. Alle alle bloeiende natuurlijke plantjes werden weggehaald behalve de door de gemeente geplaatste hardgroene struikjes, die weinig bijdragen aan de biodiversiteit. De natuur en alle insecten werden hierbij wild verstoord. Door de protesten van buurtbewoners schijnt deze kaalslag voor even te zijn gestopt, al ging het de dag erna weer door. Zie ook onderstaande foto's.

Progressief Woerden koestert natuur en biodiversiteit en maakt zich zorgen over hoe het verder gaat met onze mooie bermen en heeft daarom de volgende vragen:

1. Was het college op de hoogte dat er bloeiende planten verwijderd zouden worden uit de perken en bermen en heeft het college hiertoe opdracht gegeven?
2. Is het college het met Progressief Woerden eens dat het belangrijk is dat er veel bloeiende bermbloemen zijn, ook voor de insecten? En dat het de moeite is om deze te beschermen?
3. Welke afspraken zijn er hierover met de uitvoerder van het groenbeheer? Ziet het college aanleiding om deze afspraken te herzien?
4. Hoe verhoudt deze actie zich tot het beleid op het gebied van ecologie en biodiversiteit? Meer specifiek: wat het beleid is voor deze groenstroken? Waarom worden er exotische heesters geplaatst en wordt het tegelijkertijd verruwd? Hoe verhouden de kosten voor het met de hand verwijderen van spontane groei zich tot (ecologisch) maaien?
5. Is het college bekend met de hierboven genoemde Gedragscode flora en fauna? En zo ja, is het college voornemens deze ook in Woerden van toepassing te verklaren?

Toelichting:

Voor de beantwoording van uw vragen willen wij eerst een toelichting op deze specifieke casus geven. De plantvakken zijn onderdeel van het ontwikkelproject Snellerpoort/Beneluxlaan en (nog) geen onderdeel van het beheer openbare ruimte (BOR). In het ontwerp is op deze locatie gekozen voor plantvakken met een invulling met heester (struiken) en dat is wat anders dan een bloemrijke (kruiden)berm. De keuze voor deze inrichting is een afweging gemaakt in het ontwerpproces van het ontwikkelproject.

Om nieuwe openbare ruimte over te kunnen dragen aan beheer openbare ruimte (BOR) moet voldaan worden aan de kwaliteitseisen van nieuwe aanleg. Omdat deze heestervakken o.a. vol stonden met (on(gewenste))kruiden voldeed het niet aan de kwaliteitseisen om over te kunnen dragen aan BOR. De vakken zijn daarom nog onderdeel en verantwoordelijkheid van het project. Het projectteam Snellerpoort heeft daarom een aannemer opdracht gegeven de plantvakken op kwaliteit te brengen zoals voorgeschreven in het aanlegbestek. Daarop is de aannemer aan de slag gegaan om de (on)kruiden te verwijderen om alsnog de openbare ruimte over te kunnen dragen aan beheer.

Antwoorden:

1. De (bloeiende) kruiden waren geen onderdeel van het ontwerp van deze plantvakken, maar zijn in de overdrachtsperiode van de project- naar beheerorganisatie opgekomen. Om de heesterbeplanting niet te laten verstikken, en daarmee kapitaalvernietiging te voorkomen, moesten deze kruiden verwijderd worden.
2. Het college is het hiermee eens, maar wij zijn ons er ook van bewust dat dit niet overal kan en in die gevallen andere keuzes nodig zijn.
3. Voor de uitvoering van het groenbeheer moeten aannemers voldoen aan de Wetgeving. Ecologisch beheer is onderdeel van de onderhoudscontracten. Het aandeel ecologisch onderhoud is binnen het contract relatief klein omdat uitgewerkt beleid hiervoor ontbreekt. Er is in de onderhoudscontracten rekening gehouden met de uitbreiding van ecologisch beheer met het oog op o.a. de gedragscode 'Soortenbescherming gemeenten 2025' (zie ook antwoord op vraag 5). Dit betekent dat wijzigingen niet leiden tot een noodzaak voor nieuwe contractvorming en aanbesteding en veranderingen in het dagelijks onderhoud daarmee snel kunnen worden doorgevoerd.
4. Naast de waardevolle bloemrijke bermen hebben ook plantvakken met heesters (struiken) een meerwaarde voor de ecologie en biodiversiteit. Heesters, ook exotische soorten, kunnen dienen als voedselbron voor insecten, bieden een schuilplaats aan egels en worden gebruikt als broed- en nestplaats door diverse diersoorten. Juist de diversiteit in typen begroeiing (gazon, bloemrijke berm, lage heester, hoge heesters, etc.) en soorten zorgt voor een goede leefomgeving voor dieren. Biodiversiteit en ecologie zijn daarom de thema's die het college vanuit gemeente-, kern-, wijk- en buurtniveau beschouwt. Het aanbrengen van een dergelijke plantvakken sluit daarom aan bij de ecologische ambities van de gemeente, zeker wanneer dit vanuit een uitgezoomd perspectief wordt bekeken. De specifieke soortkeuze hangt af van ontwerpkeuzes zoals het gewenste gebruik, de gekozen uitstraling en de aanwezige ondergrond. De keuze voor type inrichting zoals een kruidenrijke berm, plantvakken of gazons wordt gemaakt door ontwerpers, beleidsmakers en belanghebbenden in een projectgroep. De verruwing moet, als het vastgestelde en gecommuniceerde ontwerp als uitgangspunt wordt genomen, worden gezien als een ongewenste ontwikkeling door het uitblijven van noodzakelijk onderhoud. Het groen moet, volgens afspraak met de gemeenteraad, op beeldkwaliteit B (CROW-systematiek) worden onderhouden. De verruwing sluit niet aan bij het ontwerp en de beeldkwaliteit, daarom is extra inzet vereist. Op termijn kan het groen dan wel worden overgedragen aan BOR. Het in stand houden van de plantvakken door op deze wijze de kruiden te verwijderen is kostenverhogend maar zorgt er uiteindelijk voor dat de gemaakte investering, het aanbrengen van de beplanting, de rest van de levensduur rendeert. Het omvormen van plantvak naar bloemrijke berm en het daarbij horende ecologisch maaien zal over de levensduur in kosten vergelijkbaar zijn met de huidige ingreep en het daarna onderhoud van het plantvak.
5. Ja, wij zijn hiermee bekend. De organisatie is achter de schermen al een tijd bezig de invoering van de gedragscode voor te bereiden. Het gaat dan om o.a. contractwijzigingen, begrotingswijzigingen, aanpassen beheer(kaarten) en interne processen conform de gedragscode, communicatieplan in- en extern over de redenen en de gevolgen, etc. Na het reces ontvangt de gemeenteraad een raadsvoorstel om de gedragscode 'Soortenbescherming gemeenten 2025' ([GEDRAGSCODE FLORA EN FAUNA](#)) voor onze gemeente vast te stellen.

Bijlagen

Vragen reglement van orde: D/25/191910